

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana magistra Filipa Nawrota na temat "Prawne podstawy poszukiwania i wydobywania kopalin w Polsce i Czechach z uwzględnieniem problemów transgranicznych"

Uwagi ogólne.

Rozprawa doktorska Pana magistra Filipa Nawrota na temat "Prawne podstawy poszukiwania i wydobywania kopalin w Polsce i Czechach z uwzględnieniem problemów transgranicznych" przygotowana została pod kierunkiem naukowym Pana dr hab. prof. UŚ Grzegorza Dobrowolskiego.

Rozprawa liczy 256 stron maszynopisu. Składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia zawierającego wnioski i odniesienia do hipotez badawczych, bibliografii zawierającej wykaz literatury wykaz wykorzystanego orzecznictwa sądowego oraz wykaz stron internetowych. Zgodnie z wykazami w pracy wykorzystano 238 publikacji literaturowych, 10 orzeczeń sądowych oraz 9 źródeł internetowych. Rozprawa ma charakter pracy teoretycznej w zakresie prawa ochrony środowiska.

Aktualność wyboru tematu

Praca dotyczy istotnego zagadnienia, jakim jest problematyka prawnych podstaw poszukiwania i wydobywania kopalin w kontekście działań transgranicznych. Jest to kwestia o bardzo doniosłym znaczeniu gospodarczym z ważkimi uwarunkowaniami przyrodniczymi i społecznymi.

Tematyka ta nie należała w ostatnich latach nauce prawa do najpopularniejszych zagadnień. Brak zainteresowania doktrynalnego jest widoczny poprzez brak publikacji naukowych w szerszym stopniu dotyczących tego zagadnienia. W ostatnich dwóch dekadach nastąpiło znaczące rozszerzenie regulacji prawnej ochrony środowiska zwłaszcza w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i to głównie całkiem nowe zagadnienia jakie w związku z tym pojawiły się w polskim prawie ochrony środowiska stanowiły najczęściej

analizowane w tym czasie (m.in. dostęp do informacji o środowisku, udział społeczeństwa w ochronie środowiska, pozwolenia zintegrowane).

W związku z powyższym wybór przez Doktoranta tematyki badawczej należy uznać za interesujący i merytorycznie uzasadniony. Analiza regulacji prawnych w tym zakresie i to o charakterze prawnoporównawczym czyni ją zamierzeniem nowatorskim, gdyż za takie uznać trzeba wypełnienie lub dopełnienie luki poznawczej w rozpatrywanej dziedzinie.

Ocena merytoryczna

Tematem rozprawy są " Prawne podstawy poszukiwania i wydobywania kopalin w Polsce i Czechach z uwzględnieniem problemów transgranicznych". Mam wątpliwość czy sposób sformułowania tematu jest w pełni adekwatny do treści pracy. Jej dominująca część dotyczy górnictwa transgranicznego. Wydaje mi się, że w tytule można było wyrazić to ukazać.

Praca podzielona została na pięć rozdziałów, z których pierwsze dwa mają charakter wprowadzający. Nie mam uwag co do struktury pracy. Kolejność poszczególnych rozdziałów jest prawidłowa. Czytelność rozprawy zwiększają zawarte w każdym rozdziale wnioski końcowe.

Wstęp zawiera istotne, wymagane informacje dotyczące zagadnienia będącego przedmiotem rozprawy. Jego czytelność zwiększa usystematyzowanie go w podpunktach. Zaprezentowano w nim takie elementy, jak przedstawienie znaczenia tematyki pracy, stan badań, cele badawcze, hipoteza badawcza, metody badawcze oraz omówienie poszczególnych rozdziałów.

We wstępie została zaprezentowana hipoteza badawcza, która zakłada, że górnictwo transgraniczne jest niedostatecznie i niespójnie uregulowane prawnie uniemożliwiając podjęcie transgranicznego poszukiwania i wydobywania kopalin w Polsce i w Czechach. W związku z tym określono pięć pytań (problemów) badawczych, które są przedmiotem badań w ramach publikacji.

Prawidłowo jako metody badawcze przyjęto w pracy: metodę formalno-dogmatyczną, metodę prawnoporównawczą oraz historyczno-prawną.

Przechodząc do analizy treści poszczególnych części pracy - rozdział 1 ma charakter wprowadzający, dotyczy zagadnień związanych z transgranicznym poszukiwaniem i wydobywaniem kopalin. Rozpoczyna się od analizy zasady prawa międzynarodowego suwerenności nad zasobami naturalnymi. Dalej omówiono status prawny zasobów naturalnych dzielonych oraz pojęcie górnictwa transgranicznego. Rozdział ten został skonstruowany zasadniczo prawidłowo i nie zgłaszam do niego większych uwag. Wydaje mi się jedynie, że w jednej z części tego rozdziału w sposób nadmierny oparto się na pojedynczej publikacji – pomimo, iż zagadnienie zasady suwerenności nad zasobami naturalnymi jest przedmiotem obszernej, zwłaszcza angielskojęzycznej literatury.

Rozdział 2 dotyczy źródeł prawa w zakresie poszukiwania i wydobywania kopalin, w tym transgranicznego. Przedstawiono w nim źródła prawa polskie, Unii Europejskiej, czeskie oraz międzynarodowe. Zastanowiłbym się nad wyodrębnieniem źródeł unijnych w odrębny paragraf. Umieszczenie ich w par. 1 jest zgodne z jego tytułem, ale zarazem te źródła mają wspólny charakter dla obu omawianych państw. Wśród źródeł polskich brakuje mi ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju, która wszak problematykę kopalin porusza. We wnioskach końcowych tego rozdziału odniesiono się wyłącznie do źródeł prawa międzynarodowego, które stanowią dominującą część tego rozdziału, ale nie wyłączną.

Rozdział trzeci ma charakter prawnoporównawczy – dokonano w nim porównania podstawowych instytucji polskiego i czeskiego prawa górniczego oraz innych instrumentów prawnych koniecznych dla prowadzenia działalności w zakresie górnictwa (decyzja lokalizacyjna, decyzja budowlana, decyzje odnoszące się do wyłączenia z produkcji gruntów rolnych i leśnych).

W rozdziale czwartym zaprezentowane zostały oceny oddziaływania na środowisko w prawie polskim i czeskim ze szczególnym uwzględnieniem działalności górniczej i procedur transgranicznych. Autor przedstawił właściwy, zminimalizowany zakres informacji w tym zakresie, zoptymalizowany pod kątem tematyki pracy.

Bardzo interesujący jest rozdział piąty w którym określono szczegółowe procedury związane z trans granicznym podejmowaniem działalności górniczej w Polsce i w Czechach weryfikując hipotezę postawioną we wstępie oraz proponując postulaty de lege ferenda.

Ostatnim merytorycznym elementem dysertacji jest zakończenie zawierające odniesienie do pytań badawczych, a na ich bazie do hipotezy. Czytelnie przedstawiono w nim podstawowe problemy analizowane w rozprawie.

Oceniając pracę merytorycznie zauważyć należy, że jest to wszechstronna analiza tematycznego zagadnienia. Mocną stroną rozprawy jest umiejętność Autora syntetycznego zaprezentowania obszernych analizowanych zagadnień, bez wdawania się we wszelkie szczegóły. Potwierdza to umiejętności rozwiązywania przez Doktoranta problemów naukowych oraz samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Z pewnością ważną wartością jest też zdolność prawidłowego zaprezentowania przepisów oraz doktryny czeskiej, co nie jest aż tak częste w Polsce.

Dysertacja stanowi samodzielne, oryginalne opracowanie. Autor dokonał prawidłowej analizy międzynarodowych, unijnych oraz krajowych – polskich i czeskich przepisów prawnych, orzecznictwa oraz stanowiska doktryny, przy czym Doktorant na tym tle wykazał się zdolnością formułowania logicznych wniosków.

Uwagi formalne

Autor poprawnie posługuje się językiem prawnym i językiem prawniczym. Stosuje właściwie i w odpowiednim miejscu podstawowe pojęcia i definicje. Praca pod względem przygotowania edytorsko-redakcyjnego zawiera niewiele błędów – zdarzają się rzadkie literówki.

Wniosek końcowy

Reasumując - oceniając pracę doktorską Pana magistra Filipa Nawrota na temat "Prawne podstawy poszukiwania i wydobywania kopalin w Polsce i Czechach z uwzględnieniem problemów transgranicznych", należy stwierdzić, że Autor zrealizował zamierzony cel. Rozprawa jest opracowaniem oryginalnym oraz zawiera rozwiązanie problemu naukowego. Ujawnia ona ogólną wiedzę kandydata w zakresie prawa, wskazuje na Jego umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a także jest poprawnie napisana. Dlatego stwierdzam, że recenzowana praca spełnia warunki stawiane rozprawom doktorskim określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.).

dr hab. Zbigniew Bukowski

profesor UKW

Kierownik Katedry Prawa Administracyjnego

Wydział Prawa i Ekonomii

Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Bydgoszcz, październik 2023 r.